

Г) ■

Д) □

Правильна відповідь: А

Методичний коментар. У реченні ▲ не треба ставити кому після «Кленові листки». У цій конструкції власна назва «Василя Стефаника» виступає як неузгоджене означення («Кленові листки» чий? → Василя Стефаника), що вказує на авторство твору.

Завдання 5. Синтаксичну роль додатка виконує слово, позначене цифрою

А) 1 (бібліотеці)

Б) 2 (об'їждчик)

В) 3 (тяжко)

Г) 4 (мати)

Д) 5 (яку)

Правильна відповідь: Д

Методичний коментар. Слово «яку» є сполучним словом (відносним займенником), яке в підрядному реченні замінює іменник «книжка» і відповідає на питання *кого? що?*, виконуючи роль додатка. Для порівняння: «бібліотеці» – обставина (взяв де? – у бібліотеці); «об'їждчик» – підмет (намагався відібрати хто? що? – об'їждчик); «тяжко» – обставина (хочу вчитися як? – тяжко); «мати» – частина складеного дієслівного присудка (*хотів мати*).

ВАРІАНТ 5

Завдання стосуються речень, що первісно становили зв'язний текст. Прочитайте речення й виконайте завдання до них (цифри в дужках позначають наступне слово).

▲ Адже ще з юності твори останнього вразили (1) мене до глибини під час прослуховування, хоча філармонічні концерти я не мав кожного дня.

● Пишу оце до тебе й (2)**водночас** слухаю «Реквієм» Моцарта, який стоїть для мене на рівні могутнього Бетговена.

◆ Більше того, я щиро шкодував, що через бідність батьків не міг просити їх купити мені скрипку чи фортепіано (3)**мрії**.

■ Бо ж мама щомісяця сушила собі голову, шукала, у кого б (4)**позичити** грошей до татової зарплатні.

□ Саме тому на канікулах я допомагав батькам на залізниці: вантажив рінь, міняв рейки наробляючись до (5)**самої** знемоги.

Завдання 1. Первісний текст буде відновлено, якщо речення розташувати в послідовності, запропонованій у рядку

А) ● ▲ □ ◆ ■

Б) ● ▲ ◆ ■ □

В) ● ■ □ ▲ ◆

Г) ● ◆ ▲ ■ □

Д) ● ◆ ■ □ ▲

Правильна відповідь: Б

Методичний коментар. Логіка розгортання думки в наведеному тексті побудована за принципом асоціативної ретроспекції: від фіксації емоційного стану «тут і зараз» до глибинного аналізу соціальних витоків особистості. Послідовність розпочинається з експозиції теперішнього моменту – слухання музики (●), що стає тригером для спогадів. Наступне речення (▲) встановлює часовий місток за допомогою логічного уточнення «адже ще з юності», пов'язуючи актуальне захоплення автора з його давнім інтелектуальним досвідом. Перехід до причинно-наслідкових зв'язків у реченні (◆) зреалізовано через посилення емоційної напруги («більше того») – від пасивного сприйняття мистецтва до болісного жалю за неможливістю активного музикування. Ця теза отримує детальну аргументацію в реченні (■), де початок «бо ж» запроваджує конкретний опис матеріальних нестатків родини. Фінальним акордом виступає

речення (□), у якому підсумкова конструкція «саме тому» логічно замикає ланцюг міркувань, представляючи виснажливу фізичну працю автора на залізниці як свідому спробу подолати описану вище скруту, що забезпечує тексту композиційну цілісність і змістову завершеність.

Завдання 2. Складнопідрядним допустовим є речення

А) ▲

Б) ●

В) ◆

Г) ■

Д) □

Правильна відповідь: А

Методичний коментар. У реченні ▲ підрядна частина приєднана допустовим сполучником «хоча» (і можна від попередньої частини поставити запитання *незважаючи на що?*).

Завдання 3. Фразеологізм ужито в реченні

А) ▲

Б) ●

В) ◆

Г) ■

Д) □

Правильна відповідь: Г

Методичний коментар. У реченні ■ ужито фразеологізм (стійкий вислів) «сушити собі голову», що означає «напружено думати, розв'язувати складне питання».

Завдання 4. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А) ▲

Б) ●

В) ◆

Г) ■

Д) □

Правильна відповідь: Д

Методичний коментар. У реченні □ дієприслівниковий зворот «*наробляючись до самої знемоги*» має відокремлюватися комами з обох боків (тут – лише від початку, оскільки стоїть наприкінці речення), виконує роль відокремленої обставини. У наведеному варіанті кому перед «*наробляючись*» пропущено.

Завдання 5. Синтаксичну роль означення виконує слово, позначене цифрою

А) 1 (мене)

Б) 2 (водночас)

В) 3 (мрії)

Г) 4 (позичити)

Д) 5 (самої)

Правильна відповідь: В

Методичний коментар. Іменник «*мрії*» (3) відповідає на запитання *яке?* (фортепіано *яке?* → *мрії*, тобто *омріяне*) і вказує на ознаку, отже, є неузгодженим означенням. Для порівняння: «*мене*» – додаток (*вразили кого?*); «*водночас*» – обставина (*слухаймо як?*); «*позичити*» – присудок (*що зробити?*); «*самої*» – обставина (*міняв як?* → *наробляючись до самої знемоги*, тобто слово «*самої*» входить до складу відокремленої обставини, вираженої дієприслівниковим зворотом).